

Φλωρίνης Ειρηναίος: Βήματα προς την Ανάσταση - Η Αγία και Μεγάλη Δευτέρα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας



• Του Σεβ. Μητροπολίτη Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας

Η Πίστη που υπομένει καρποφορεί

Τα βήματα μας προς την Ανάσταση ξεκινούν με την Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα, μια πορεία που οδηγεί τους Ορθοδόξους Χριστιανούς από τον πόνο του Θείου Πάθους στη χαρά της Αναστάσεως. Κάθε μέρα της Εβδομάδας έχει ιδιαίτερη σημασία και προσφέρει πνευματικά διδάγματα που προετοιμάζουν την ψυχή για την ανάταση και τη σωτηρία. Η Αγία και Μεγάλη Δευτέρα, η πρώτη μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας, είναι γεμάτη νοήματα. Η Εκκλησία μας προσκαλεί να στοχαστούμε δύο πράγματα, πρώτον ένα σημαντικό πρόσωπο και δεύτερον ένα γεγονός. Η ιστορία του Ιωσήφ του Παγκάλου και η παραβολή της άκαρπης συκής

δεσπόζουν στα κείμενα και στην υμνολογία της Μεγάλης Δευτέρας.

Ο Ιωσήφ ο Πάγκαλος: Η Υπομονή και η Πίστη μπροστά στις Δοκιμασίες

Η ζωή του Ιωσήφ, γιου του πατριάρχη Ιακώβ, είναι γεμάτη από σκληρές δοκιμασίες και προδοσίες. Πουλήθηκε από τους αδελφούς του λόγω της ζήλιας τους, υπέστη αδικίες και συκοφαντίες, αλλά παρέμεινε ακλόνητος στην πίστη του στον Θεό. Αυτός ο δίκαιος άνθρωπος, που αρχικά κατέληξε ως δούλος στην Αίγυπτο και αργότερα κατηγορήθηκε άδιστα από τη γυναίκα του Πετεφρή, δείχνει την αξία της υπομονής και της εμπιστοσύνης στον Θεό. Διαβάζουμε στο βιβλίο της Γένεσης¹, πώς ο Θεός, παρά τις μεγάλες δυσκολίες που υπήρξαν στη ζωή του, τον ευλόγησε και τον ανύψωσε ως άρχοντα της Αιγύπτου, διασώζοντας όχι μόνο την Αίγυπτο αλλά και την οικογένειά του από την πείνα.

Η ζωή του Ιωσήφ είναι προτύπωση του Ιησού Χριστού. Όπως ο Ιωσήφ προδόθηκε από τους αδελφούς του, έτσι και ο Χριστός προδόθηκε από τον Ιούδα και παραδόθηκε στον όχλο. Όπως ο Ιωσήφ υπέστη αδικίες και κακουχίες, έτσι και ο Χριστός υπέστη το Πάθος για τη σωτηρία του ανθρώπινου γένους. Ωστόσο, όπως ο Ιωσήφ ανυψώθηκε από το σκοτάδι της φυλακής στην κορυφή της εξουσίας, έτσι και ο Χριστός, νικώντας τον θάνατο, αναστήθηκε και ανέδειξε την αιώνια δόξα της Θεότητας. «Γι' αυτό και ο Θεός Τον ανύψωσε και Του χάρισε ένα όνομα που είναι υπεράνω κάθε ονόματος, ώστε στο όνομα του Ιησού να υποκλίνεται κάθε γόνατο, στον ουρανό, στη γη και κάτω από τη γη, και κάθε γλώσσα να ομολογεί ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος, προς δόξα του Θεού Πατρός».2

Το παράδειγμα του Ιωσήφ μας διδάσκει την υπομονή, την εμπιστοσύνη στο σχέδιο του Θεού και την απόφαση να παραμείνουμε πιστοί, ακόμα και στις πιο σφοδρές δοκιμασίες. Όπως αναφέρει ο Απόστολος Παύλος στους Ρωμαίους: «Και όχι μόνο αυτό, αλλά και καυχώμαστε στις θλίψεις, γνωρίζοντας ότι η θλίψη παράγει υπομονή, η δε υπομονή δοκιμασία, η δε δοκιμασία ελπίδα· και η ελπίδα αυτή δεν καταντροπιάζει».3

Η Παραβολή της Άκαρπης Συκής: Ο Κίνδυνος της Πνευματικής Νωθρότητας

Το δεύτερο γεγονός που ενθυμούμαστε την Αγία και Μεγάλη Δευτέρα είναι η παραβολή της άκαρπης συκής, όπως καταγράφεται στο Ευαγγέλιο του Ματθαίου. Ο Χριστός, ενώ πορεύεται προς τα Ιεροσόλυμα, βλέπει μια συκιά γεμάτη φύλλα,

αλλά χωρίς καρπούς. Με αυτή την εικόνα, ο Κύριος προσφέρει ένα διδακτικό μάθημα για την πίστη. «Ποτέ πια να μη βγει καρπός από σένα στον αιώνα». Η συκιά, παρά την εμφάνισή της, δεν καρποφορεί και ξεραίνεται, κάτι που αναλογεί στην πνευματική κατάσταση του ανθρώπου που εξωτερικά φαίνεται να έχει πίστη, αλλά στην ουσία δεν φέρει καρπούς.⁴

Η παραβολή αυτή είναι μια σαφής προειδοποίηση για όλους τους πιστούς, ότι η αληθινή πίστη δεν μπορεί να είναι μόνο εξωτερική, αλλά πρέπει να καρποφορεί στην πράξη. Η πίστη που δεν εκδηλώνεται με καρπούς αγάπης, ταπείνωσης και ελεημοσύνης είναι άκαρπη, ακριβώς όπως η συκιά που, αν και φαινόταν γεμάτη φύλλα, δεν είχε καρπούς για να προσφέρει. Η διδασκαλία του Χριστού είναι ξεκάθαρη: η πίστη πρέπει να φέρει καρπούς πνευματικής ζωής και καλών έργων, αλλιώς είναι πρώτον μάταιη και δεύτερον αδιέξοδη. Στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη αναφέρεται: «Εγώ είμαι η άμπελος, εσείς τα κλήματα. Όποιος μένει σε εμένα και εγώ σε αυτόν, αυτός φέρνει πολύ καρπό· γιατί χωρίς εμένα δεν μπορείτε να κάνετε τίποτα».⁵

Ο Κύριος δεν καταράστηκε τη συκιά από θυμό, αλλά ως προειδοποίηση προς όλους όσους ζουν μια νεκρή πίστη χωρίς έργα. Η αληθινή πίστη είναι εκείνη που φαίνεται στην καθημερινή ζωή, στην αγάπη προς τον πλησίον, στην ταπεινοφροσύνη, στην ελεημοσύνη και στην επιθυμία να ζούμε σύμφωνα με το θέλημα του Θεού. Στην Παλαιά Διαθήκη, ο Θεός λέει μέσω του προφήτη Ησαΐα: «Τι άλλο θα μπορούσα να κάνω για τον αμπελώνα μου, και εγώ δεν το έκανα;».⁶

Το Μήνυμα της Μεγάλης Δευτέρας: Η Πρόκληση για Πνευματική Εξέλιξη

Η Αγία και Μεγάλη Δευτέρα είναι μία αφορμή για αυτοκριτική. Μας καλεί να εξετάσουμε αν η ζωή μας έχει πραγματικά καρπούς πίστης και αγάπης ή αν απλώς ακολουθούμε μια επιφανειακή θρησκευτικότητα σε τύπους, όπως η συκιά που είχε φύλλα αλλά όχι καρπούς. Μας καλεί να δούμε αν ζούμε με την υπομονή και την εμπιστοσύνη του Ιωσήφ, ή αν επιτρέπουμε στις δυσκολίες να μας κάνουν να απογοητευόμαστε και να χάνουμε την πίστη μας και τον σωστό προσανατολισμό μας.

Η ημέρα αυτή μας προσκαλεί να αναρωτηθούμε πρώτον αν είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε τον Χριστό στη ζωή μας, όχι μόνο με λόγια αλλά με έργα αγάπης, ταπεινοφροσύνης και ελεημοσύνης και δεύτερον μας καλεί να προετοιμαστούμε για την Ανάσταση, ζώντας την πίστη μας με καρπούς που να φέρνουν ζωή και χαρά στον κόσμο γύρω μας. Ο Θεός, όπως και στην περίπτωση του Ιωσήφ, θα μας

δικαιώσει και θα μας ανυψώσει αν παραμείνουμε πιστοί και καρποφόροι στη ζωή μας. Ας κρατήσουμε ως επίλογο τα λόγια του Αποστόλου Παύλου από την Επιστολή του προς Γαλάτας: «Μη ξεγελιέστε, ο Θεός δεν περιφρονείται· διότι ό,τι σπέρνει ο άνθρωπος, αυτό και θα θερίσει. Διότι εκείνος που σπέρνει για τη σάρκα του, από τη σάρκα θα θερίσει φθορά, ενώ εκείνος που σπέρνει για το Πνεύμα, από το Πνεύμα θα θερίσει ζωή αιώνια».7

Συνεχίζεται τη Μεγάλη Τρίτη

Παραπομπές:

¹ Γέν. 37-41

² Φιλιπ. 2,9-11

³ Ρωμ. 5,3-5

⁴ Ματθ. 21:19

⁵ Ιωάν. 15:5

⁶ Ησαϊ. 5:4

⁷ Γαλ. 6:7-9

Φωτογραφία: Ραφαήλ Γεωργιάδης, ore.gr